

Definice fyzikálních pojmů

Na zahřátí si dáme můj dopis přátelům (cca 30 co mi už neodpověděli) k názoru pana Motla z 02.05.2003 k tématu >pojmy< :

Vážení (ne) příznivci bludů, hypotéz a vidin.

Brzo tomu budou dva roky, co jsem uzavřel s panem L.Motlem (při trapným mlčení ostatních fyziků) debatu "nad pojmy"

VELICINA ; VZDALENOST ; DELKA ; BOD ; JEDNOTKA ; DIMENZE ; ROZMER ; SLOZKA

Zde je na připomínku zestručněný výpis toho výsledku (Originál mohu na vyžádání též zaslat) :

01 –

(Motl) = **Velicina** je číselný údaj spojený s jednotkou, ze kterého můžeme zjistit velikost.

(Navrátil) = **Velicina (základní) je artefakt** vesmíru a to ve smyslu nezaměnitelnosti, nezadatelnosti, nezastupitelnosti.

02 –

(Motl) = **Vzdálenost** je nejjednodušším příkladem velicity, udávající délku úsečky.

(Navrátil) = **Vzdálenost** je („ukrojený“) jistý neurčitý díl – úsek veličiny (úsek z veličiny) (úsek na veličině) jménem „délka“.

03 –

(Motl) = **Delka** úsečky (nebo jiného lineárního útvaru) je vzdálenost jejich (nebo jeho) krajních bodů.

(Navrátil) = **Délka** je pojmový výraz-název pro nezadatelný artefakt vesmíru. Čili délka je název pro jednu z veličin ve smyslu nezaměnitelnosti, nezadatelnosti, nezastupitelnosti

04 –

(Motl) = **Bod** je idealizovaná, nekonečně malá matematická tečka neboli puntík či tupka...

(Navrátil) = **Bod** je vzdálenost-úsek coby jistý díl veličiny „délka“, jehož limita velikosti se blíží k nule.

05 –

(Motl) = **Jednotka** je součástí údaje, který udává veličinu. Velikost veličin se udává jako násobek tohoto předdefinovaného údaje, čili jednotky.

(Navrátil) = **Jednotka** je volený-určitý-jistý-přesný etalon, díl-úsek z veličiny (na veličině). Jednotka je tedy „nebod“ jehož číselná limita se blíží k jedničce nikoliv k nule. „Vzdálenost = n . jednotka“.

06 –

(Motl) = **Dimenze** je buď označení pro jeden směr v prostoru nebo uvnitř objektu, který nelze získat kombinací směrů ostatních. dimenze je tedy také rovna počtu souřadnic - čísel, které potřebujete k určení pozice bodu.

(Navrátil) = **Dimenze** (jedna z více) je n-tým počtem možností projevu (spoluprojevu, spoluúčinku) téhož druhu veličiny. Tedy: veličina „délka“ má (nekompaktifikované) tři dimenze (má možnost reálného projevu do tří, ve třech dimenzích ...).

07 –

(Motl) = **Rozměr** je český ekvivalent prejatého slova "dimenze".

(Navrátil) = **Rozměr** (rozměr veličiny) je název pro jednotkový díl fyzikální veličiny „délka“ nebo jiné veličiny. Např. vzdálenost *rozměruje* me v metrech, čas v sekundách. Zopakujme: *jednotka = číslo* (jedna) krát *rozměr* (příslušné veličiny). Rozměr tedy není pojmově totožný s dimenzí.

08 –

(Motl) = **Složka** ... "vektor" Váší pozice (šipka v prostoru od zvoleného počátku vesmíru do bodu, kde se nacházíte) se "skládá" ze (součtu) tří složek.

(Navrátil) = **Složka** ve smyslu fyzikálním se většinou užívá pro rozklad vektoru veličiny (ať už veličiny základní či odvozené), do tří složek totožných s dimenzemi prostoru.

*

S přáním hezkých "ne-spamových" Vánoc ...
18.12.2004

ing. Josef Navrátil, Kosmonautů 154, Děčín 405 01,
e-mail : j_navratil@karneval.cz
www : www.volny.cz/j_navrati
<http://big-bang.webpark.cz/>
<http://dvouvelicinovyvesmir.wz.cz>